

Enligt sändlista

Förslag till beslut om Drevvikens naturreservat i Huddinge kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar kommunfullmäktige i Huddinge kommun att förklara de områden som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1), som naturreservat.

Naturreservatets namn ska vara Drevviken i Huddinge kommun.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar kommunen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken om föreskrifter (se nedan) som ska gälla i reservatet.

Administrativa data

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Drevvikens naturreservat i Huddinge
Län:	Stockholm
Kommun:	Huddinge
Registerområde:	Huddinge
Församling:	Trångsund
Läge:	En kilometer söder respektive norr om Skogås station.
Topografiska kartan blad	10I SO
Ekonomiska kartorna blad	10I3g (10836), 10I3h (10837), 10I4g (10846)
Kordinater (RT90)	6567699, 1634730 och 6570711, 1634043
Markägare och fastighetsbeteckningar:	Huddinge kommun Länna 45:1 (del av) Mörtvik 7:1 (del av), 7:3 (del av), 7:4 (del av) Sjöängen 2:1 (del av), 2:2 (del av) Östra Skogås 1:1 (del av), 1:20
Area:	145 hektar
Därav landareal:	50 hektar
Naturvårdsförvaltare:	Huddinge kommun

Arean fördelar sig på följande naturtyper: sjö 95 hektar, skog ca 40 hektar, öppen mark ca 10 hektar.

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla områdets värden för det rörliga friluftslivet och den biologiska mångfalden. För den biologiska mångfalden innebär detta att bevara sjön, våtmarker, vattendrag, strandnära skogsområden och öppna marker med dess skyddsvärda växt- och djurliv. Skog med dess skyddsvärda växt- och djurliv skyddas, både för arter och typiska organismsamhällen som är beroende av skog som lämnas för fri utveckling (zon A) och av skog som kräver skötsel för att bibehålla en hög lövandel (zon B). De öppna kulturmarkerna och strandmiljöerna vid Lännaviken ska hållas öppna genom bete eller slåtter med upptag (zon C). Syftet är vidare att skydda kulturhistoriskt intressanta militära lämningar från första världskriget samt den värdefulla agrara kulturmiljön vid Lännaviken.

Syftet ska nås genom att:

- området är tillgängligt för besökande allmänhet.
- informera om områdets natur- och kulturvärden.
- delar av området (zon A) undantas från skogliga åtgärder.
- det inom lövskogsdominerade områden (zon B) sker naturvårdsinriktad skötsel med inriktning på en olikåldrig lövnaturskog med högt ädellövinslag.
- förutsättningarna ska vara goda för att livsmiljöer, växt- och djursamhällen samt arter som är knutna till naturskog ska kunna finnas kvar.
- de öppna markerna inom zon C ska hållas öppna genom bete eller slåtter med upptag.
- våtmarkerna ej dräneras eller fylls ut.
- skydda och vårda områdets kulturmiljöer.

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Huddinge kommun med stöd av 7 kap 5, 6, och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla inom naturreservatet. Dispenser/tillstånd provas av Huddinge kommun.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kapitlet 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. avverka levande eller döda träd och buskar eller utföra andra skogliga åtgärder inom zon A (se bifogad karta bilaga 1),
2. avverka levande eller döda träd och buskar eller utföra andra skogliga åtgärder, annat än naturvårdsinriktad skötsel enligt skötselplanen, inom zon B (se bifogad karta bilaga 1),
3. sköta den öppna marken inom zon C på annat sätt än med bete eller slåtter med upptag (se bifogad karta bilaga 1),
4. ta bort eller skada dött träd eller vindfälle (den del av vindfälle som faller över väg, led eller stig får kapas, då i så långa bitar som möjligt, och flyttas åt sidan),

5. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan förändra områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden genom att gräva, spränga, borra, schakta, dika, dränera, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
6. kalka, gödsla eller använda kemiska bekämpningsmedel,
7. införa för området främmande växt- eller djurart,
8. bilda nya fastigheter,
9. anordna upplag, avfallstipp eller liknande annat än tillfälligt upplag i samband med områdets skötsel.

Utan kommunens tillstånd är det förbjudet att

10. anlägga väg, led, stig, parkeringsplats, rastplats eller motsvarande,
11. uppföra byggnad, mast eller annan anläggning,
12. dra fram mark- eller luftledning,
13. uppföra stängsel eller andra hägnader annat än för betesdjur,
14. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller liknande anordning.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kapitlet 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendatorer och andra innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av naturreservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar och övriga upplysningsskyltar.
2. I övrigt de åtgärder som framgår av bifogad skötselplan (t ex naturvårdande skötselåtgärder vilka anges närmre i bifogad skötselplan (bilaga 2), såsom ringbarkning, gallring, friställande av värdefulla träd, bete, slåtter, skapande av våtmarker, omformande av vattendrag/diken så att de meandrar, igenläggning av diken för att återskapa sumpskog och myrmark och markera leder) samt de åtgärder som behövs för att vårda områdets kulturlämningar, liksom anläggande av gångbrygga.
3. Undersökningar av växt- och djurlivet och provtagning av vattenkvaliteten i naturreservatet enligt vad som anges i bifogad skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kapitlet 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att

1. förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att borra, rista, gräva, hacka, spränga, måla eller liknande,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar,
3. störa djurlivet (t ex genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräl- och groddjur),
4. fånga och insamla nationellt rödlistade ryggradslösa djur,
5. medföra okopplad hund eller annat okopplat husdjur,
6. rida annat än på anvisad väg,
7. göra upp eld på berghällar och klippor,
8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller liknande anordning,
9. framföra motordrivet fordon annat än på härför avsedda vägar.

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för (gäller inte):

- de åtgärder som är nödvändiga i samband med områdets skötsel och som anges i bifogad skötselplan (se även föreskrift B2 ovan).
- de arbetsföretag som krävs för den normala skötseln av områdets gång- och cykelvägar, vägar och anläggningar.
- att fälla träd och buskar samt ta bort vindfällan utefter befintliga kraftledningsgator eller utgöra hinder mot utförandet av erforderligt underhåll och reinvestering av elnätet såsom att dra fram mark- eller luftledning inom befintliga ledningsrätter.
- driften av områdets badplatser.
- utbyggnad av en ny parkering till Sjöängsbadet.
- genomförande av kommunens parkprogram.
- utbyggnad av en belyst och hårdgjord gång- och cykelväg genom området, del 2.
- skötsel av befintliga bryggor, av kommunen anvisade båtplatser och anvisade uppläggningsplatser för båtar.
- jakten inom området avseende jakt eller eftersök med drivande hund och uttransport av älg med terrängskoter (snöskoter, fyrhjuling och liknande).
- fiskerätter och upplåtelser av fiskerätter.
- driften av Länna-Aspgårdens torrlägningsföretag.
- undervisningsändamål och inventeringsverksamhet av områdets flora och fauna.
- Genomförande av detaljplaner och områden med områdesbestämmelser.
- normal orienteringsverksamhet. Före tävling ska dock samråd ske med naturvårdsförvaltaren.

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen kungjorts av kommunen. Ordningsföreskrifterna under punkt C gäller omedelbart även om de överklagas, i enlighet med 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken.

Upplysningar

Kommunen erinrar om övriga bestämmelser till skydd för natur- och friluftsvärdena, av vilka kan nämnas följande:

- Terrängkörningsförbudet i terrängkörningslagen (1975:1313).
- Huddinge kommuns lokala trafikföreskrifter om förbud mot att föra motorfordon på samtliga vattenområden i Huddinge kommun när dessa är isbelagda (0126 2012-00011).
- Fridlysningsbestämmelserna. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).
- I Drevviken är användandet av motorer över 5 hk (3,7 kW) förbjudna enligt Länsstyrelsens beslut med stöd av sjötrafikförordningen. Till nyttjande räknas även att ha motor med otillåten styrka anbringad på eller förvarad i ett fartyg. Hastigheten är också begränsad till 7 knop i sjön.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera fastställer kommunfullmäktige i Huddinge kommun bifogad skötselplan (bilaga 2) med mål, riktlinjer och åtgärder för naturreservatets skötsel och förvaltning.

Naturvårdsförvaltare ska vara Huddinge kommun. Vid den löpande förvaltningen ska samråd äga rum med tillsynsmyndigheten som är miljönämnden.

SKÅLEN FÖR KOMMUNENS BESLUT

Drevviken med sina strandområden är mycket omtyckta och välbesökta tätortsnära rekreatiomsområden för det rörliga friluftslivet. De strandnära naturområdena innehar även höga naturvärden. I kommunens översiktsplan är området markerat som bevarandeområde och ett ekologiskt särskilt känsligt område.

Beskrivning av området

Drevviken är en av Stockholmsregionens populäraste sjöar för rekreation såsom sportfiske, långfärdsskridskor, promenad och bad. Dessutom finns här strandområden med vackra ädellövskogar och unik svämskog.

Drevviken är den största sjön i Tyresås sjösystem och delas av Stockholm, Huddinge, Tyresö och Haninge kommuner. Drevviken består av en nordlig och en sydlig bassäng som förbinds av Trångsundet. Det största tillflödet till sjön kommer via Forsån som mynnar i den norra bassängen, väster om Stortorp. Forsån för med sig vatten från Magelungen och många andra uppströmsliggande sjöar och vattendrag. Den södra bassängen får den största delen av sitt vatten från Lissmaån som mynnar i Lännaviken. Lissmaån får sitt vatten från bland annat Ådran och Lissmasjön. Andra sjöar som rinner till Drevviken är till exempel Rudansjöarna vid Handens station och Svartsjön, Ramsjön och Lycksjön i Vendelsö i Haninge. Utflödet går via Gudöå till Långsjön i Tyresö/Haninge och via ytterligare sjöar till Kalvfjärden i Östersjön. Större delen av Huddinge kommun avrinner på olika sätt till Drevviken.

Drevviken är en vattenförekomst enligt EU:s vattendirektiv och ska uppnå en god ekologisk status år 2021. Drevvikens nuvarande status är "måttlig" och därmed behöver vattenmiljön förbättras.

Sjön nyttjas främst för olika typer av fritidsaktiviteter. Inte minst eftersom stora bostadsområden gränsar till sjön, men även grönområden, har Drevviken och dess stränder stor betydelse för friluftslivet. Här finns ett rikt nät av välutnyttjade stigar och gångvägar som används för promenad både av närboende och mer långväga besökare från Stockholmsregionen. Bad, sportfiske, båtturer och kanoting är de vanligaste sommaraktiviteterna i eller på sjön. Som sportfiskesjö är detta en av de mest populära i länet, inte minst tack vare ett fint bestånd av gös. Större delen av sjön är för närvarande tillgänglig för sportfiske via fiskekort som tillhandahålls av Sportfiskarnas Stockholmsdistrikt eller Drevviken-Långsjöns fiskevårdsförening. Kanotleden från Drevviken till Kalvfjärden i Östersjön är en populär sträcka att utforska med kanot. Under vintern är långfärdsskridskoåkning, skidåkning, isfiske och promenader väldigt uppskattade friluftaktiviteter på sjöns is.

Runt sjön finns många badplatser. Inom Huddinge kommun ligger Stortorpsbadet, Sjöängsbadet, Mörtviksbadet, Badudden och Länna-Drevviksbadet. I Haninge kommun ligger badplatser vid Vendelsö gård, Dalen, Norrby holme och Söderhagen. I Tyresö kommun vid Hanviken och Kumla. Och i Stockholms stad Hökarängsbadet, Sköndalsbadet och Skrubbadet.

Trångsundsskogens naturreservat och delar av Lännskogens naturreservat ligger i Drevvikens närmaste tillrinningsområde inom Huddinge kommun. Flatens naturreservat inom Stockholms stad omfattar mark och vatten i norra delen av Drevviken.

En stor del av stränderna är påverkade med bebyggelse, men det finns ännu några strandområden som har mycket höga natur- och rekreativvärden. Det är dessa som avses skyddas i Drevvikens naturreservat. Nedan följer en kort beskrivning av dessa områden:

Sjöängsstranden: Ett tätortsnära skogsbevuxet strandområde med höga naturvärden. Skogen består bland annat av hållmarkstallskog, ädellövskog och alkärr. Det populära Sjöängsbadet ligger i området. Längs stranden har strandpromenad underlättats genom anläggande av träspänger. Även några jätteeckar ligger inom området, varav en är cirka fem meter i omkrets och därmed en av kommunens största träd. Rödlistade arter förekommer. I strandmiljöerna kring Sjöängsbadet finns viktiga lekplatser för groddjur. Stora mängder paddor vandrar över Sjöängsvägen när de ska förflytta sig mellan övervintringsplatserna på land och lekplatserna i sjön. Kommunen planerar, genom gatu- och trafikavdelningen, för groddjurspassager under vägen.

Mulleängarna, bergbranter och badudden: Området består dels av en rasbrant samt dels av flacka gräsmarker. En del av rasbranten utgörs av en sydbrant med en grovvuxen blandskog med bland annat alm, ek, asp och björk samt gamla tallar. Från toppen av berget bjuds på en fin utsikt över Drevviken söderut. Ett strövstråk (dramatisk och vacker) följer foten av branten. Bad ligger vid Mörtvik och Badudden. Området ligger nära Sjötorpsskolan och Mörtviksskolan, vilket höjer områdets pedagogiska värden. Fågellivet i lunden är rikt och här häckar bland annat Huddinge kommuns kommunart, den mindre hackspetten. År 2012 hittades den ovanliga och mycket vackra fjärilen karminspinnare vid Mulleängarna. Denna art behöver växten stånds på vilken larverna äter. Och kring järnvägen och de gångvägar som finns i området förekommer växten stånds på vilka larver och vuxna fjärilar förekommer.

Lännaviken: Ett strandområde i kanten på Drevviken. Här finns en biologiskt rik strandskog med stort inslag av ek. Bland annat flera jätteeckar. Strandskogen svämmas över under framför allt våren. De sankt ängarna samt det för Huddinge unika deltaområdet vid Lissmaåns utlopp utgör en miljö med höga värden för biologisk mångfald; groddjur, fåglar, insekter med mera. Vattenområdet är långgrund och vegetationsrikt vilket erbjuder lekmiljöer för fiskar och groddjur. Dessa miljöer är också skyddade häckningsplatser för sjöfågel. En ö på ca 0,5 ha, omgiven av vassbälte, ligger utanför stranden med en i stort sett orörd natur. Ett bad ligger vid Lännaviken och längs stranden löper en promenadväg.

Kulturhistoria

Kring Mulleängarna och bergbranterna intill finns militära lämningar från tiden kring första världskriget vilka i folkmun benämns ingå i den så kallade Korvlinjen. Detta var den yttre befästningslinjen för Stockholms fasta försvar. Befästningsverket uppfördes strax före och under första världskriget avsett att förhindra ett landangrepp på Stockholm från norr respektive söder. I norr anlades Norra Fronten och i söder Södra Fronten, båda låg cirka 15-20 kilometer fågelvägen från Stockholms centrum. Hela bygget finansierades av privatpersoner som samlades i "Föreningen för Stockholms fasta försvar" och "Palmqvistska fonden till Stockholms befästande". Linjen kallas officiellt "yttre H-linjen" vilket står för yttre huvudförsvarslinjen. Det fanns även en inre huvudförsvarslinje. Namnet "korv" härrör från den halvrunda takkonstruktionen gjuten i betong som slingrade sig liksom en korv genom landskapet. Linjen kunde bemannas som mest med cirka 40 000 soldater, huvudsakligen från landstormen.

Den södra befästningslinjen var uppdelad i Huddingelinjen och Tyresölinjen och började i väst vid Flottsbro och Tullinge, fortsatte över Kvarnsjön, Gladö, sjöarna Örlången och Magelungen mot Skogås och Drevviken och vidare längs Långsjön, Tyresö-Flaten och Albysjön fram till Erstaviken. På de åtta landpassagerna eller "passen" mellan dessa sjöar anordnades en lång rad fort och värn. Hela sträckan utgjorde knappt 30 kilometer luftlinje. Efter 1921-1922 gjordes inga utbyggnader av försvarslinjen men under andra världskriget moderniserades anläggningen.

Numera är de flesta byggnaderna längs korvlinjen rivna, söndervittrade eller så håller de på att tas över av naturen, men en del fort och värn är fortfarande efter över 100 år i förvånansvärt gott skick. Bland annat kan några ses i området kring mulleängarna. Dessa militära lämningar har i nuläget inget skydd.

Vid området kring Lännaviken finns ett område som i Huddinge kommuns kulturmiljöinventering är klassad som en viktig kulturmiljö, Länna gård. Bland annat anges att Länna gård med byggnader (ej i reservatet) och resterande odlingsmarker (inom reservatet) utgör de sista delarna av den tidigare Länna by och visar därmed områdets långa historia som odlingsbygd. Under riktlinjerna i Kulturmiljöinventeringen anges bland annat att det för förståelsen av områdets historia är väsentligt att gården med flyglar, ekonomibyggnader och de kvarvarande öppna markerna bevaras.

Nämnas kan även att bytomten efter Nytorp, Huddinge 314:1 ligger inom södra änden av naturreservatet vid Sjöängsbadet.

Ärendets beredning

Kommunfullmäktige beslutade den 15 april 2013 att ge miljönämnden i uppdrag att ta fram och bereda ett förslag till beslut för inrättande av Drevvikens naturreservat.

Ursprungligen initierades detta efter att miljönämnden gett miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att inventera sjöar med höga natur- och rekreationsvärden, som långsiktigt bör skyddas mot strandnära exploatering, i syfte att inrätta naturreservat. Denna utredning visade att Drevvikens och dess strandnära områden uppfyllde dessa kriterier.

Naturvårdsavdelningen på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen arbetade under våren och sommaren 2013 fram ett remissförslag. Lantmäterimyndigheten tog fram en fastighetsförteckning över berörda fastighetsägare. Underhandssynpunkter vid framtagandet av remissförslaget inhämtats från länsstyrelsen samt kommunens gatu- och trafikavdelning och planavdelning, vilka arbetades in i förslaget.

Under september och oktober var förslaget ute på remiss och föreläggande för sakägare att inkomma med yttrande över förslaget. De synpunkter och yttranden som inkom och hur dessa har inarbetats och beaktats framgår av samrådsredogörelsen (bilaga 3). Arbetet med utformning av det nu slutliga förslaget har gjorts

inom en grupp med representation från kommunstyrelseförvaltningen och Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Föreskrifter och skötselplan har utformats så att de överensstämmer med det intilliggande Trångsundsskogens naturreservat, vilket gör att dessa naturområden längs Drevvikens stränder ska kunna ses som en helhet.

I arbetet har även ingått att söka statsbidrag för reservatsbildandet, det så kallade markåtkomstbidraget som hanteras av länsstyrelsen och Naturvårdsverket. För att få detta ska först ett reservatsförslag tas fram i enlighet med vad länsstyrelsen och Naturvårdsverket kräver. Under arbetets gång har därför underhandsynpunkter från länsstyrelsen inhämtas för att tillse att utformningen av beslutet uppfyller naturvårdsverkets krav för bidragsgivning. Det nu föreliggande förslaget ska härmed uppfylla kraven för statligt bidrag. Efter att reservatsförslaget har beslutats och ägt laga kraft kan ersättning utgå. Hur stor ersättningen slutligen blir kommer fastställas efter därpå följande värdering med utgångspunkt av det slutliga naturreservatsbeslutet. För att få en enhetlig tillämpning av Miljöbalkens ersättningsbestämmelser i naturreservatsärenden svarar Naturvårdsverket för konsultkostnader för värdering om kommunen anlitar av Naturvårdsverket upphandlade konsulter för verksamheten. Bidrag uppgår normalt till högst 50 % av bidragsberättigat belopp. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen kommer fortsätta att hantera och slutföra ärendet rörande statsbidraget.

Huddinge kommuns bedömning

Drevvikens strandområden har mycket stort värde för allmänhetens friluftsliv. Området är särskilt betydelsefullt för friluftslivet tack vare sitt tätortsnära läge. Året runt är området välutnyttjat för fiske, bad, båturer, paddling, skridskoåkning, promenader, vandring med mera. Här finns också mycket höga värden för den biologiska mångfalden. Områdets växt- och djurliv är rikt och har bland annat många skyddsvärda och ovanliga arter knutna till lövskogsmiljöer med stort ekinslag. Även vattenmiljöerna har höga kvaliteter. Inom området finns även värdefulla kulturmiljöer, dels byggnadsverk från första världskrigets tid samt agrara miljöer kring Länna gård.

Bevarande av naturmark med dess vattenmiljöer är en av många åtgärder för att nå vattendirektivets mål om god ekologisk och kemisk vattenstatus i alla vatten. Drevvikens vattenstatus behöver förbättras. Ett skydd av detta strandområde som naturreservat bidrar till att gynna de ekologiska värdena och därigenom förhindra försämring av vattenstatusen i Drevviken och i de vattendrag som finns i området. Inrättande av naturreservat av detta område är i enlighet med åtgärdsprogrammet för Tyresåns sjösystem 2010-2015 (Tyresåns vattenvårdsförbund).

I Huddinge kommuns gällande och förslag till kommande översiktsplan anges Drevvikens strandområden som bevarandeområde. I rapporten "Huddinges natur", som utgör underlag till kommunens översiktsplan, anges dessa som naturområden av mycket högt naturvärde som bör inrättas som naturreservat.

Mot bakgrund av ovanstående är det väl motiverat att avsätta området som naturreservat.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas genom besvär till Länsstyrelsen i Stockholms län.

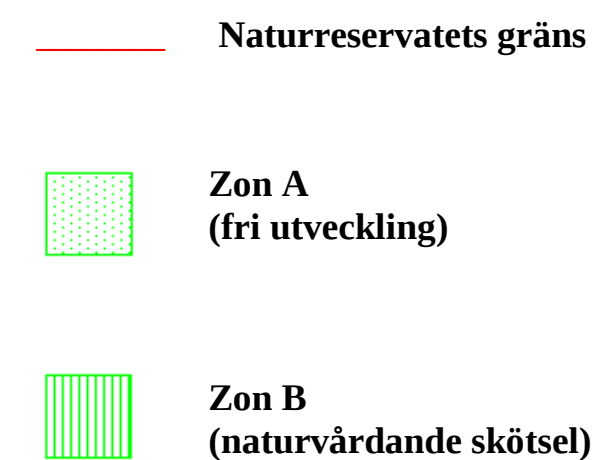
Bilagor

1. Beslutskarta. Karta över naturreservatet.
2. Skötselplan
3. Samrådsredogörelse
4. Hur man överklagar

Sändlista för Drevvikens naturreservat i Huddinge kommun

Sändlistan är borttagen i denna version
eftersom den innehåller personuppgifter.

2014-01-24

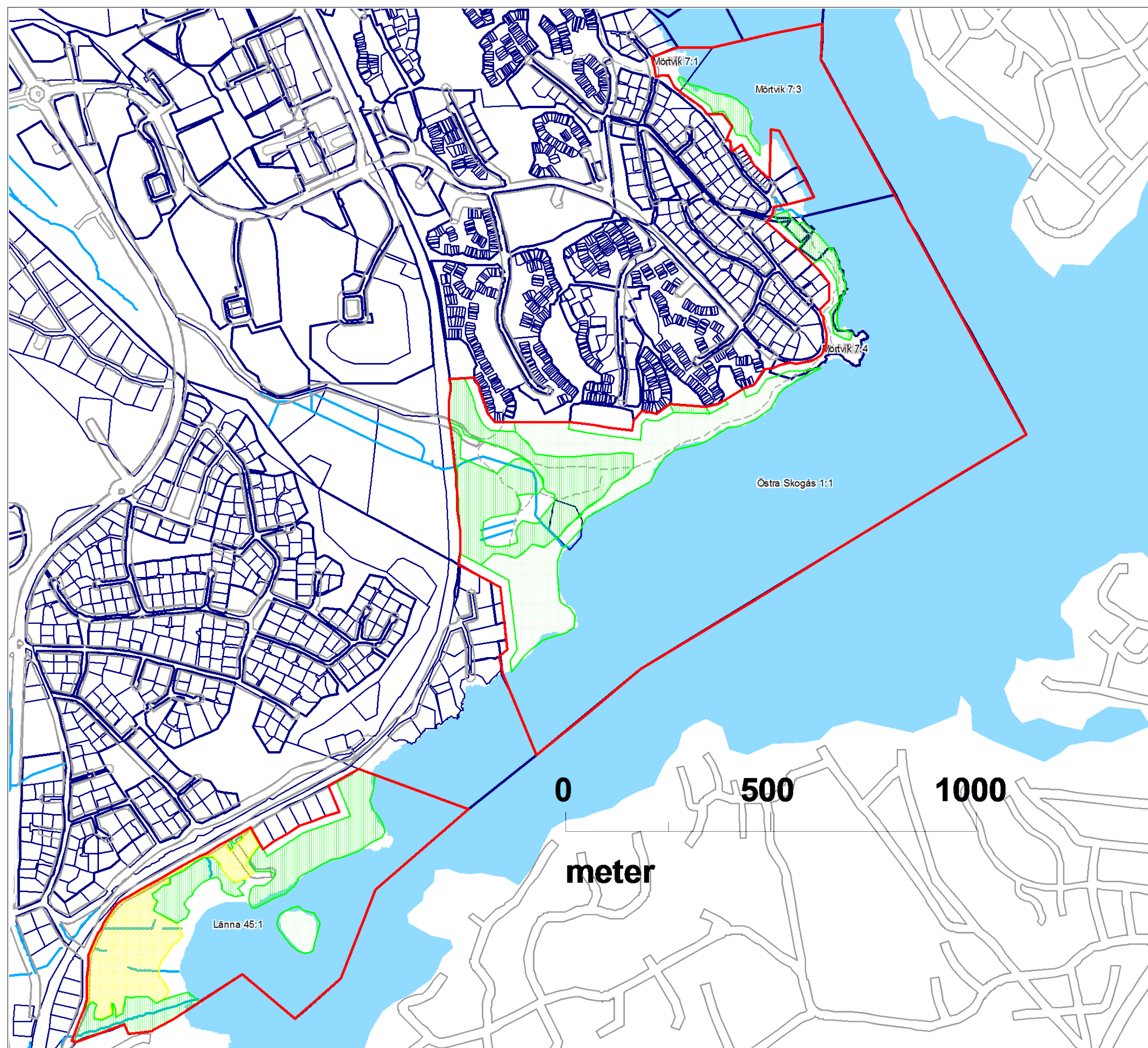

HUDDINGE KOMMUN

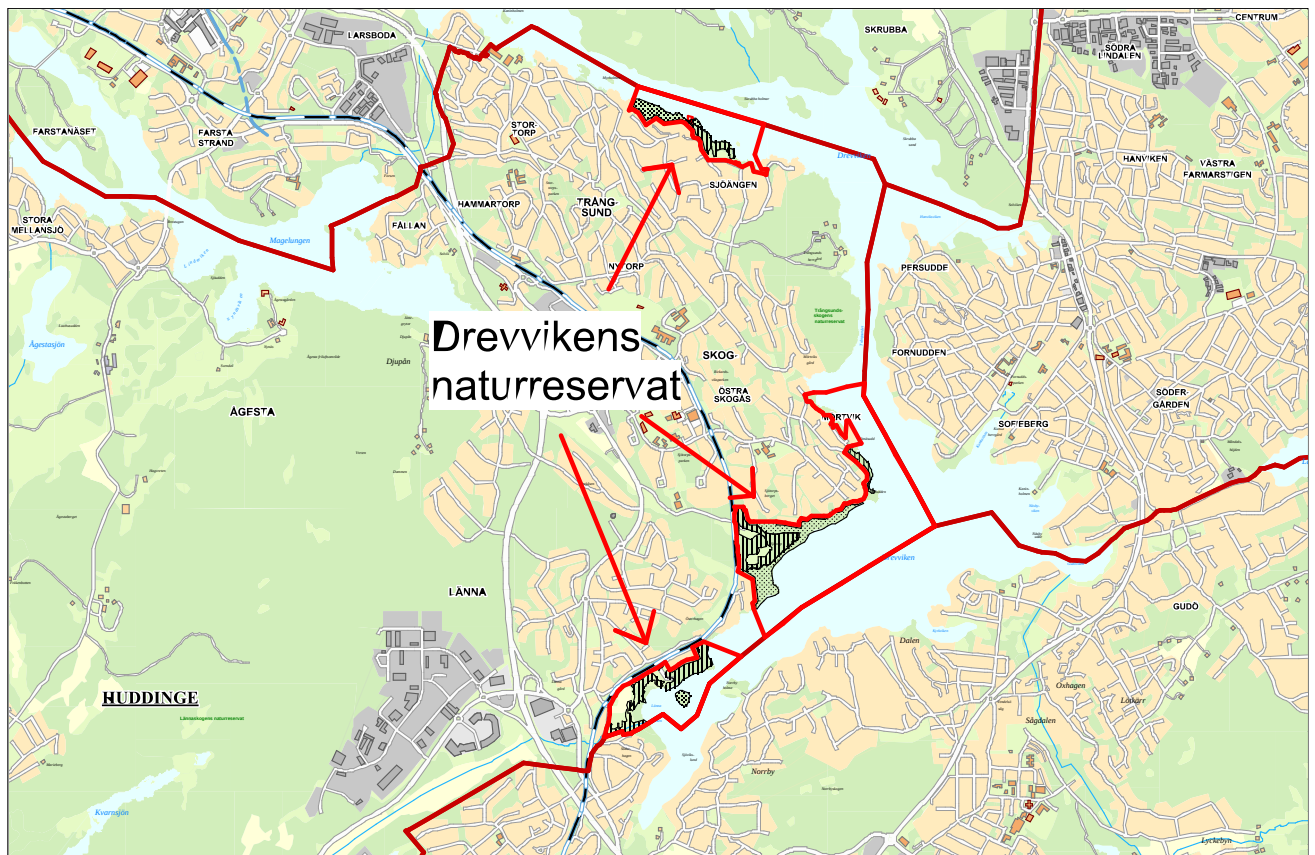
Drevvikens naturreservat i Huddinge kommun Del 2 (2) Mörtviksbadet, Mulleängarna och Lännaviken

2014-01-24

- Naturreservatets gräns
- Zon A
(fri utveckling)
- Zon B
(naturvårdande skötsel)
- Zon C
(Öppen mark, bete eller slåtter)

SKÖTSELPLAN För Drevvikens Naturreservat i Huddinge

Huddinge kommun 2014-01-24

Skötselplan för Drevvikens naturreservat i Huddinge

Skötselplanens mål gäller i princip utan tidsbegränsning. En översyn av skötselplanen bör göras vart tionde år för att bedöma behovet av en revidering av åtgärdsdelen.

Denna skötselplan har utarbetats av miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen inför inrättandet av Drevvikens naturreservat.

Arbetet har letts av Thomas Strid i samarbete med Nicklas Johansson (planavdelningen), Lena Fyrvald (kommunstyrelseförvaltningen), Alexandra Mattsson (gatu- och trafikavdelningen), Carl Agestam (naturvårdsavdelningen) och Tiina Laantee (naturvårdsavdelningen).

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

A. ALLMÄN BESKRIVNING

1. Syftet med säkerställande och skötsel av Drevvikens naturreservat i Huddinge
2. Beskrivning av området
 - 2.1 Naturförhållanden
 - 2.2 Rörligt friluftsliv
 - 2.3 Kulturhistoria
 - 2.4 Tillgänglighet
 - 2.5 Slitage- och störningskänslighet

B. PLANDEL

1. Disposition och skötsel av mark och vatten
 - 1.1 Övergripande mål
 - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
2. Anordningar för friluftslivet
 - 2.1 Övergripande mål
 - 2.2 Åtgärder och skötsel
3. Gränsmarkering, skyltning
4. Tillsyn
5. Uppföljning
6. Ekonomi
7. Källförteckning

KARTA

Skötselplanekarta

A. ALLMÄN BESKRIVNING

1. Syftet med säkerställande och skötsel av Drevvikens naturreservat i Huddinge

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla områdets värden för det rörliga friluftslivet och den biologiska mångfalden. För den biologiska mångfalden innebär detta att bevara sjön, våtmarker, vattendrag, strandnära skogsområden och öppna marker med dess skyddsvärda växt- och djurliv. Skog med dess skyddsvärda växt- och djurliv skyddas, både för arter och typiska organismsamhällen som är beroende av skog som lämnas för fri utveckling (zon A) och av skog som kräver skötsel för att bibehålla en hög lövandel (zon B). De öppna kulturmarkerna och strandmiljöerna vid Lännaviken ska hållas öppna genom bete eller slåtter med upptag (zon C). Syftet är vidare att skydda kulturhistoriskt intressanta militära lämningar från första världskriget samt den värdefulla agrara kulturmiljön vid Lännaviken.

Syftet ska nås genom att:

- området är tillgängligt för besökande allmänhet
- informera om områdets natur- och kulturvärden.
- delar av området (zon A) undantas från skogliga åtgärder.
- det inom lövskogsdominerade områden (zon B) sker naturvårdsinriktad skötsel med inriktning på en olikåldrig lövnaturskog med högt ädellövinslag.
- förutsättningarna ska vara goda för att livsmiljöer, växt- och djursamhällen samt arter som är knutna till naturskog ska kunna finnas kvar.
- De öppna markerna inom zon C ska hållas öppna genom bete eller slåtter med upptag.
- våtmarkerna ej dräneras eller fylls ut.
- skydda och vårda områdets kulturmiljöer.

2. Beskrivning av området

2.1 Naturförhållanden

Drevviken är den största sjön i Tyresåns sjösystem och delas av Stockholm, Huddinge, Tyresö och Haninge kommuner. Drevviken består av en nordlig och en sydlig bassäng som förbinds av Trångsundet. Det största tillflödet till sjön kommer via Forsån som mynnar i den norra bassängen, väster om Stortorp. Forsån för med sig vatten från Magelungen och många andra uppströmsliggande sjöar och vattendrag. Den södra bassängen får den största delen av sitt vatten från Lissmaån som mynnar i Lännaviken. Lissmaån får sitt vatten från bland annat Ådran och Lissmasjön. Andra sjöar som rinner till Drevviken är till exempel Rudansjöarna vid Handens station och Svartsjön, Ramsjön och Lycksjön i Vendelsö i Haninge. Utflödet går via Gudöå till Långsjön i Tyresö/Haninge och via ytterligare sjöar till Kalvfjärden i Östersjön. Större delen av Huddinge kommun avrinner på olika sätt till Drevviken. Drevviken är en vattenförekomst enligt EU:s vattendirektiv och ska uppnå en god ekologisk status år 2021. Drevvikens nuvarande status är "måttlig" och därmed behöver vattenmiljön förbättras.

Kortfakta för Drevviken:

Höjd över havet: 19 m
Sjöyta (inkl öar): 560 ha
Största djup: 15,2 m (i Trångsundet)
Medeldjup: 6,7 m
Avrinningsområdets storlek: 200 km²
Sjövolym: 37 Mm³
Uppehållstid: 10-11 mån

Växter och djur i Drevviken

Växter: Vass, säv, bredkaveldun, smalkaveldun, gul svärdsilja, blomvass, sjöfräken, stor igelknopp, svalting, vattenskräppa, hornsärv, hårsärv, gäddnate, ålnate, borstnate, trubbnate, gräsnate, vattenpest, smal vattenpest, axslinga, kransslinga, gul näckros, vit näckros, röd näckros, vattenbladdra, hjulmöja, vattenpilört, dyblad, strandranunkel, klolånke, andmat, korsandmat, stor andmat, nålsäv, hårsäv, skörsträfsse, glans-/mattslinka.

Drevviken har måttlig ekologisk status (2009) vad gäller de vattenväxter som ingår i bedömningen. Det betyder att växtsammansättningen är påverkad av att sjön för närvarande är näringsrik. Djupast förekommande var hornsärv som påträffades på 3,6 meter. Vattenpest och smal vattenpest samt röd näckros (vid utloppet av sjön) är främmande arter som påträffades.

På fuktig mark längs strandlinjen förekommer strätta, strandklo, videört, fackelblomster, kråklöver, kabbeleka, besksöta, frossört, åkermynta, knölsyska, älgört, brunskära, ryltåg, vägtåg, stubbtåg, knapptåg och trådtåg. Bland gräsen och halvgräsen återfinns grenrör, gulkavle, jättegroe, kärrgroe, vasstarr, bunkestarr, slokestarr, hundstarr, knappsäv, veksäv. Träd och buskar på stranden utgörs av bland andra klibbal, gråvide och grönpil.

Trollsländor: Vid norra delen av sjön finns fynd av rödögonflickslända, u-flickslända och allmän kustflickslända.

Groddjur och kräldjur: Mindre vattensalamander, vanlig groda, vanlig padda och snok. Groddjuren söker sig till de fuktiga och grunda strandnära områdena under perioden mars-juni för att leka (för parning) och här växer sedan också groddjuren upp. Övervintring sker i omgivande naturterräng eller tomtmark. I samband med vandringarna mellan övervintrings- och lekmiljöerna blir många groddjur överkörda där de måste gå över vägar med biltrafik. Sjöängsvägen sydost om Sjöängsbadet är en sådan känd vägsträcka. Här planerar kommunen, genom gatu- och trafikavdelningen, att anlägga groddjurspassager under vägen. I avvaktan på detta har boende under flera år engagerat sig i att rädda paddor och grodor över vägen. Under perioden 2004-2008 har mellan 400 och 1500 groddjur per år (ett 10-tal kvällar om våren) räddats över vägen.

Fisk: Gädda, gös, abborre, lake, sutare, ruda, braxen, björkna, sarv, mört, gärs, nors, benlöja och ål förekommer i sjön. Bäcknejonöga sågs senast 1968, asp och faren senast 1996 och stensimpa senast 1995. (Bäcknejonöga finns längre uppströms i vattensystemet, vid Ådran.) Utsättningar av gädda, abborre, ål, gös och öring (i Forsån) har gjorts genom åren. Grunda vegetationsrika områden är viktiga lekmiljöer, födosöksplatser och barnkammare för fisk.

Kräftor: Drevviken drabbades av kräftpest redan 1950. Därmed var Drevviken och den nedströms liggande Långsjön, i Tyresö kommun, de första sjöarna att drabbas inom Tyresås sjösystem. Flodkräfta fanns i sjön fram till 1956. Signalkräftor (amerikansk art) planterades ut omkring år 1970.

Fåglar: I sjön häckar skäggdopping, sothöna, fisktärna, fiskmå, skratmå, gråtrut, silltrut, knipa, gräsand, knölsvan och kanadagås. Skratmåsen häckar i ett par mindre skratmåskolonier. Silltruten är rödlistad. Regelbundet födosöker häger och fiskgjuse i sjön och ibland även storlom. I vikar med mycket vass hittas sävsparv, sävsångare och rörsångare. I anslutande fuktlövskog förekommer stjärtmes, näktergal och mindre hackspett.

Däggdjur: Gråskimlig fladdermus, nordisk fladdermus, vattenfladdermus, dvärgfladdermus, stor fladdermus.

Nedan beskrivs reservatets tre delområden

Sjöängsstranden: Ett tätortsnära skogsbevuxet strandområde med höga naturvärden. Skogen består bland annat av hållmarkstallskog, ädellövskog och alkärr. Det populära Sjöängsbadet ligger i området. Längs stranden har strandpromenad underlättats genom anläggande av träspänger. Även några jätteekar ligger inom området, varav en är cirka fem meter i omkrets och därmed en av kommunens största träd. Rödlister arter förekommer. I strandmiljöerna kring Sjöängsbadet finns viktiga lekplatser för groddjur. Stora mängder paddor vandrar över Sjöängsvägen när de ska förflytta sig mellan övervintringsplatserna på land och lekplatserna i sjön. Kommunen, genom gatu- och trafikavdelningen, planerar för groddjurspassager under vägen.

Mulleängarna, bergbranter och badudden: Området består dels av en rasbrant samt dels av flacka gräsmarker. En del av rasbranten utgörs av en sydbrant med en grovvuxen blandskog med bland annat alm, ek, asp och björk samt gamla tallar. Från toppen av berget bjuds på en fin utsikt över Drevviken söderut. Ett strövstråk (dramatisk och vacker) följer foten av branten. Bad ligger vid Mörtvik och Badudden. Området ligger nära Sjötorpsskolan och Mörtviksskolan, vilket höjer områdets pedagogiska värden. Fågellivet i lunden är rikt och

här häckar bland annat Huddinge kommuns kommunart, den mindre hackspetten. År 2012 hittades den ovanliga och mycket vackra fjärilen karminspinnare vid Mulleängarna. Denna art behöver växten stånds på vilken larverna äter. Och kring järnvägen och de gångvägar som finns i området kring bland annat Mulleängarna förekommer växten stånds på vilka larver och vuxna fjärilar förekommer.

Karminspinnare vid Mulleängarna (foto:Rolf Larsson)

Lännaviken: Ett strandområde i kanten på Drevviken. Här finns en biologiskt rik strandskog med stort inslag av ek. Bland annat flera jätteekar. Strandskogen svämmar över under framför allt våren. De sankt ängarna samt det för Huddinge unika deltaområdet vid Lissmaåns utlopp utgör en miljö med höga värden för biologisk mångfald; groddjur, fåglar, insekter med mera. Historiskt har viken utgjorts av en betad strandäng. Vattenområdet är långgrund och vegetationsrikt vilket erbjuder lekmiljöer för fiskar och groddjur. Dessa miljöer är också skyddade häckningsplatser för sjöfågel. En ö på ca 0,5 ha, omgiven av vassbälte, ligger utanför stranden med en i stort sett orörd natur. Ett bad ligger vid Lännaviken och längs stranden löper en promenadväg.

2.2 Rörligt friluftsliv

Sjön nyttjas främst för olika typer av fritidsaktiviteter. Inte minst eftersom stora bostadsområden gränsar till sjön, men även grönområden, har Drevviken och dess stränder stor betydelse för friluftslivet. Här finns ett rikt nät av välutnyttjade stigar och gångvägar som används för promenad både av närboende och mer långväga besökare från Stockholmsregionen. Bad, sportfiske, båtturer och kanoting är de vanligaste sommaraktiviteterna i eller på sjön. Som sportfiskesjö är detta en av de mest populära i länet, inte minst tack vare ett fint bestånd av gös. Större delen av sjön är för närvarande tillgänglig för sportfiske via fiskekort som tillhandahålls av Sportfiskarnas Stockholmsdistrikt eller Drevviken-Långsjöns fiskevårdsförening. Kanotleden från

Drevviken till Kalvfjärden i Östersjön är en populär sträcka att utforska med kanot. Under vintern är långfärdsskridskoåkning, skidåkning, isfiske och promenader väldigt uppskattade friluftaktiviteter på sjöns is.

Runt sjön finns många badplatser. Inom reservatet ligger Sjöängsbadet, Mörtviksbadet, Badudden och Lännabadet. I Huddinge kommuns del av sjön finns dessutom Stortorpsbadet. I Haninge kommun ligger badplatser vid Vendelsö gård, Dalen, Norrby holme och Söderhagen. I Tyresö kommun vid Hanviken och Kumla. Och i Stockholms stad Hökaränsbadet, Sköndalsbadet och Skrubbadet.

2.3 Kulturhistoria

Kring Mulleängarna och bergbranterna intill finns militära lämningar från tiden kring första världskriget vilka i folkmun benämns ingå i den så kallade Korvlinjen. Detta var den yttre befästningslinjen för Stockholms fasta försvar. Befästningsverket uppfördes strax före och under första världskriget avsett att förhindra ett landangrepp på Stockholm från norr respektive söder. I norr anlades Norra Fronten och i söder Södra Fronten, båda låg cirka 15-20 kilometer fågelvägen från Stockholms centrum. Hela bygget finansierades av privatpersoner som samlades i "Föreningen för Stockholms fasta försvar" och "Palmqvistska fonden till Stockholms befästande". Linjen kallas officiellt "yttre H-linjen" vilket står för yttre huvudförsvarslinjen. Det fanns även en inre huvudförsvarslinje. Namnet "korv" härrör från den halvrunda takkonstruktionen gjuten i betong som slingrade sig liksom en korv genom landskapet. Linjen kunde bemannas som mest med cirka 40 000 soldater, huvudsakligen från landstormen.

Den södra befästningslinjen var uppdelad i Huddingelinjen och Tyresölinjen och började i väst vid Flottsbro och Tullinge, fortsatte över Kvarnsjön, Gladö, sjöarna Orlången och Magelungen mot Skogås och Drevviken och vidare längs Långsjön, Tyresö-Flaten

och Albysjön fram till Erstaviken. På de åtta landpassagerna eller ”passen” mellan dessa sjöar anordnades en lång rad fort och värn. Hela sträckan utgjorde knappt 30 kilometer luftlinje. Efter 1921-1922 gjordes inga utbyggnader av försvarslinjen men under andra världskriget moderniserades anläggningen.

Numera är de flesta byggnaderna längs korvlinjen rivna, södervittrade eller så håller de på att tas över av naturen, men en del fort och värn är fortfarande efter över 100 år i förvånansvärt gott skick. Bland annat kan några ses i området kring mulleängarna. Dessa militära lämningar har i nuläget inget skydd.

Vid området kring Lännaviken finns ett område som i Huddinge kommuns kulturmiljöinventering är klassad som en viktig kulturmiljö, Länna gård. Bland annat anges att Länna gård med byggnader (ej i reservatet) och resterande odlingsmarker (inom reservatet) utgör de sista delarna av den tidigare Länna by och visar därmed områdets långa historia som odlingsbygd. Under riktlinjerna i Kulturmiljöinventeringen anges bland annat att det för förståelsen av områdets historia är väsentligt att gården med flyglar, ekonomibyggnader och de kvarvarande öppna markerna bevaras.

Nämnas kan även att bytomten efter Nytorp, Huddinge 314:1 ligger inom södra änden av naturreservatet vid Sjöängsbadet.

2.4 Tillgänglighet

Området är lättillgängligt och kan nås till fots, med cykel, bil och buss. Pendeltågsstation finns vid Trångsund och Skogås varifrån det är cirka en kilometer att gå. Området kan även nås med båt/kanot vid öppet vatten eller till fots över isen.

2.5 Slitage- och störningskänslighet

Huvuddelen av områdets besökare rör sig på områdets stigar och promenadvägar, vilket gör omkringliggande naturområden relativt orörda. Totalt sett är slitage inget problem i området.

B. PLANDEL

1. Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Målet med naturreservatet är att bevara områdets värden för det rörliga friluftslivet. Syftet är vidare att bevara strandnära skogsområden och öppna marker med dess skyddsvärda växt- och djurliv. Både för arter och typiska organismsamhällen som är beroende av skog som lämnas för fri utveckling (zon A) och av skog som kräver skötsel för att bibehålla en hög lövandel (zon B). Syftet är vidare att skydda kulturhistoriskt intressanta militära lämningarna från första världskriget samt den värdefulla agrara kulturmiljön vid Lännaviken.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Här nedan redogörs för de generella riktlinjer som ska gälla för skötseln.

Skog

- Skog (zon A) ska av naturvårdsskäl undantas från skogsbruk och lämnas för fri utveckling. Slutmålet för denna del är naturskog. Dock får åtgärder som höjer naturvärden kopplade till naturskog/urskog genomföras under förutsättning att inget virkesuttag görs. Detta kan vara t ex genom att:
 - Lägga igen diken och återskapa sumpskogar
 - Ringbarka träd för att skapa död och döende ved
 - Friställa värdefulla träd och trädgrupper genom ringbarkning eller genom att fälla träd som lämnas kvar som död ved.
- Inom lövskogsdominerade områden (zon B) ska naturvårdsinriktad skötsel ske med inriktning på en olikåldrig lövnaturskog med högt ädellövinslag. Befintliga jätteträd (mer än 3,14 centimeter i omkrets i brösthöjd, 1 meter i diameter) ska friställas. Förutsättningar för nya jätteträd att tillkomma i framtiden ska skapas.
- Förutsättningarna ska vara goda för att livsmiljöer, växt- och djursamhällen samt arter som är knutna till natur- och urskog ska kunna finnas kvar.
- Mot angränsande bebyggelse och vägar, markerat med zon E på skötselplanekartan, kan sådana enstaka träd tas bort som hotar egendom.

Kulturmark

- De öppna markerna inom zon C ska hållas öppna genom bete eller slåtter med upptag. Gäller markerna kring Lännaviken.
- Kulturmarkerna kring Mülleängarna ska hållas öppna och skötas genom slåtter och/eller bete.

Vattenmiljöer/våtmarker

- Våtmarkerna får ej dräneras eller fyllas ut.
- Våtmarker som gynnar biologisk mångfald och/eller som syftar till att rena dagvatten får anläggas inom området.
- Rätade och kulverterade vattendrag/diken får återställas till mer naturliga lopp genom åtgärder såsom meandringar, utläggning av block och sten, avkulvertering mm.
- Lägga igen diken och återskapa avvattnade sumpskogar och myrmarker.

Biotop-, flora- och faunavård

- Det är viktigt att inte växten stånds slås av längs de gångvägar som går genom området vid Mulleängarna. Denna växt utgör livsmiljö för områdets sällsynta fjärilsart, karminspinnare.

Kulturmiljöer

- Områdets kulturmiljöer ska vårdas. Det gäller bland annat att hålla de militära anläggningarna från första världskriget inom den så kallade Korvlinjen i gott skick.

2. Anordningar för friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Genom informationsåtgärder ska området göras mer lättillgängligt. De naturliga förutsättningarna för friluftslivet ska vara styrande för områdets nyttjande. Området ska kunna användas som studieobjekt av bl a skolor.

2.2 Åtgärder och skötsel

- Naturvårdsförvaltaren ansvarar för renhållningen inom området.
- Enkla och tydliga informationstavlor ska sättas upp genom naturvårdsförvaltarens försorg på den plats som finns markerad på skötselplanekartan. På dessa tavlor ska finnas information om området och vad som gäller för allmänhetens vistelse inom naturreservatet.
- Området ska vara tillgängligt för besökande allmänhet. Anpassningar för personer med funktionsnedsättning bör prioriteras.
- Vindskydd för friluftslivet sätts ut på välfrekventerade platser.
- Befintliga leder och stigar ska vara uppmärkta och skötas. Vindfällan som faller över leder och stigar får flyttas.
- Badplatserna sköts av Huddinge kommun (för närvarande av gatu- och parkdriftavdelningen).
- Borttagning, röjning och klippning av vattenväxter vid badplatser och båtbyggor får ske. Även för att skapa båtleder ut till öppet vatten.
- Gångstig/led/stig får anläggas (se skötselplanekarta)
- En brygga med pålar mot sjöbotten samt på bergkonsol samt plint i berg anläggs utmed Drevviken mellan Sjöängsvägen och Näckrosvägen. Gatu- och trafikavdelningen ansvarar för detta arbete.
- Informera om områdets natur- och kulturvärden.
- En informationsfolder ska utarbetas och finnas tillgänglig i anslutning till området. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för folderns utformning.

3. Gränsmarkering, skyltning

Reservatets gränser ska markeras ut av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar. Naturvårdsförvaltaren ansvarar även för övrig skyltning. Skyltningen utförs enligt svensk standard (SIS 03 15 22 och SIS 03 12 11).

4. Tillsyn

Naturvårdsförvaltare och tillsynsmyndighet är Huddinge kommun. Övervakning inom naturreservatet utförs av naturvårdsförvaltaren. I arbetsuppgifterna ingår bl a kontroll av efterlevnaden av reservatsbestämmelserna, skyltning, leder och städning. Förvaltaren ska fortlöpande samråda med tillsynsmyndigheten särskilt i frågor där skötselplanen inte klart reglerar åtgärden.

5. Uppföljning

Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera utförda åtgärder samt annat som kan vara av intresse för förvaltningen. Dokumentationen ska årligen ställas samman och delges miljönämnden. Dokumentationen är viktig då den ska ligga till grund för ändringar i förvaltningen och som underlag för eventuell revidering av skötselplanen.

Vid dokumentation ska anges:

- Plats för åtgärden
- Åtgärdens art
- Tidpunkt för åtgärdens utförande
- Eventuell notering om åtgärdens effekt
- Kostnader för naturvårdsförvaltningen
- Intäkter
- Intressanta iakttagelser som kan vara av intresse för förvaltningen

Det är värdefullt om förändringar dokumenteras fotografiskt.

Inventeringar av områdets naturvärden bör göras regelbundet vilka ska ligga till grund för att se om reservatets föreskrifter och skötsel ger önskat resultat. Inventeringar kan initieras av såväl privatpersoner som naturvårdsförvaltaren och naturreservatets tillsynsmyndigheter. Inventeringar görs efter samråd och avstämning med reservatsförvaltaren och/eller tillsynsmyndigheten för reservatet. Alla inventeringsresultat ska läggas in i Artportalen.

6. Ekonomi

Inrättandet av naturreservatet beräknas innebära en årlig driftsökning för naturvårdsförvaltaren med 80 000 kr (utöver ordinarie budgetram).

I driften ingår bland annat:

- operativ tillsyn
- skötsel av leder och stigar
- drift av besöksentréer
- renhållning

- naturvårdande åtgärder i skog
- ängsslåtter vid Mulleängarna
- hagmarksbete och slåtter vid Lännaviken
- nytryck av foldrar och infotavlor
- vattenvårdsprojekt
- inventering av naturvärden
- vattenprovtagning.

Initialt behövs 200 000 kronor i investeringsmedel fördelat på två år för att:

- markera reservatet i terrängen
- producera och trycka reservatsfolder
- producera informationstavlor inklusive skyltställ
- nystängsla och fälla träd för att återskapa betesmarker vid Lännaviken.

Om större investeringskostnader kommer krävas framöver får dessa medel äskas i särskild ordning inom ordinarie budgetprocess.

7. Källförteckning

- Botanisk inventering inom Huddinge kommun. Huddinge kommun. E. Klevemark och B. Klevemark. 1969.
- Naturinventering 1989. Huddinge kommun. Miljö- och hälsoskyddsnämnden och AB CONEC. 1989.
- Gammelekar i Stortorp, Trångsund, Skogås, Länna. Björn Möllersten. Huddinge kommun.
- Jord- och skogsbruksprogram för Huddinge kommun. Huddinge kommun. 1994.
- Åtgärdsplan del 1 för jord- och skogsbruk i Huddinge kommun. Huddinge kommun. 1996.
- Skogsinventering i Huddinge kommun. R. Karlsson. 1996.
- Naturkatalog för Stockholms län (remissutgåva). Länsstyrelsen i Stockholms län. 1996.
- Inventering av rödlistade arter på Södertörn. Miljökontoret i Huddinge kommun. 1997.
- Huddinges grönstruktur. Underlag för Översiktsplan 1997. Miljökontoret i Huddinge kommun 1997.
- Mångbruksplanen. Kommunens skogsbruksplan för natur, kultur och friluftsliv. Huddinge kommun. 2000.
- Vattenväxter i sjöarna på Södertörn och i angränsande områden samt uppbyggnad av en sjödatabas. Rapport från sjöprojektet 1998-1999. Södertörnsekologerna. 2001.
- Översiktsplan 2000. Godkänd av kommunfullmäktige 2001-12-17. Huddinge kommun.
- Inventering av trollsländor i Stockholms län åren 2000-2001. Södertörnsekologerna. 2003.
- Rapport från inventeringen av fiskar och stormusslor i sjöarna på Södertörn med omgivning 2002. Södertörnsekologerna. 2003.
- Huddinge – reviderad kulturmiljöinventering. Rapport 2003:20. Stiftelsen Stockholms läns museum och Huddinge kommun. 2003.
- Jätteträd och gamla träd. Biologisk mångfald och värdefulla lövskogsområden. Huddinge kommun. R. Vestin. 2006.

- Rapportering av groddjur vid Sjöängsvägen i Huddinge 2004-2008. B. Möllersten. 2008.
- Tyresån. Åtgärdsprogram 2010-2015. Länsstyrelsens rapport 2010:14. Tyresåns vattenvårdsförbund. 2010.
- Inventering av vattenväxter i Tyresåns avrinningsområde 2009. Naturvatten i Roslagen AB. På uppdrag av Tyresåns vattenvårdsförbund. 2010.
- Sammanställning av sjöar med höga natur- och rekreationsvärden, som långsiktigt bör skyddas mot strandnära exploatering. Miljönämnden i Huddinge kommun. 2012.
- Huddinges natur, en redovisning av värdefull natur och grönstruktur för rörligt friluftsliv och biologisk mångfald. Underlag för Översiktsplan 2014. Huddinge kommun. 2012.
- Sammanställning av sjöar med höga natur- och rekreationsvärden, som långsiktigt bör skyddas mot strandnära exploatering. Miljönämnden. Huddinge kommun. 2012.
- Tyresån 2012. Biotopkartering av vattendrag och förslag på åtgärder. Huskvarna Ekologi. På uppdrag av Tyresåns vattenvårdsförbund. 2012.
- Fotografier på de fåglar, djur och insekter som går att se i området "*Mulleängarna, bergbranter och badudden*". R. Larsson. 2013. Länk till information som finns på <http://www.rolfla.se/skogas.html>
- Artdata ur Artportalen, nationell webbaserad databas för växter och djur. 2013.
- Sjödata ur Huddinge kommuns webbaserade miljöbarometer. 2013.
- Översiktsplan 2030. Huddinge kommun. Utställningsversion juli 2013.

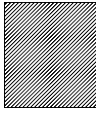

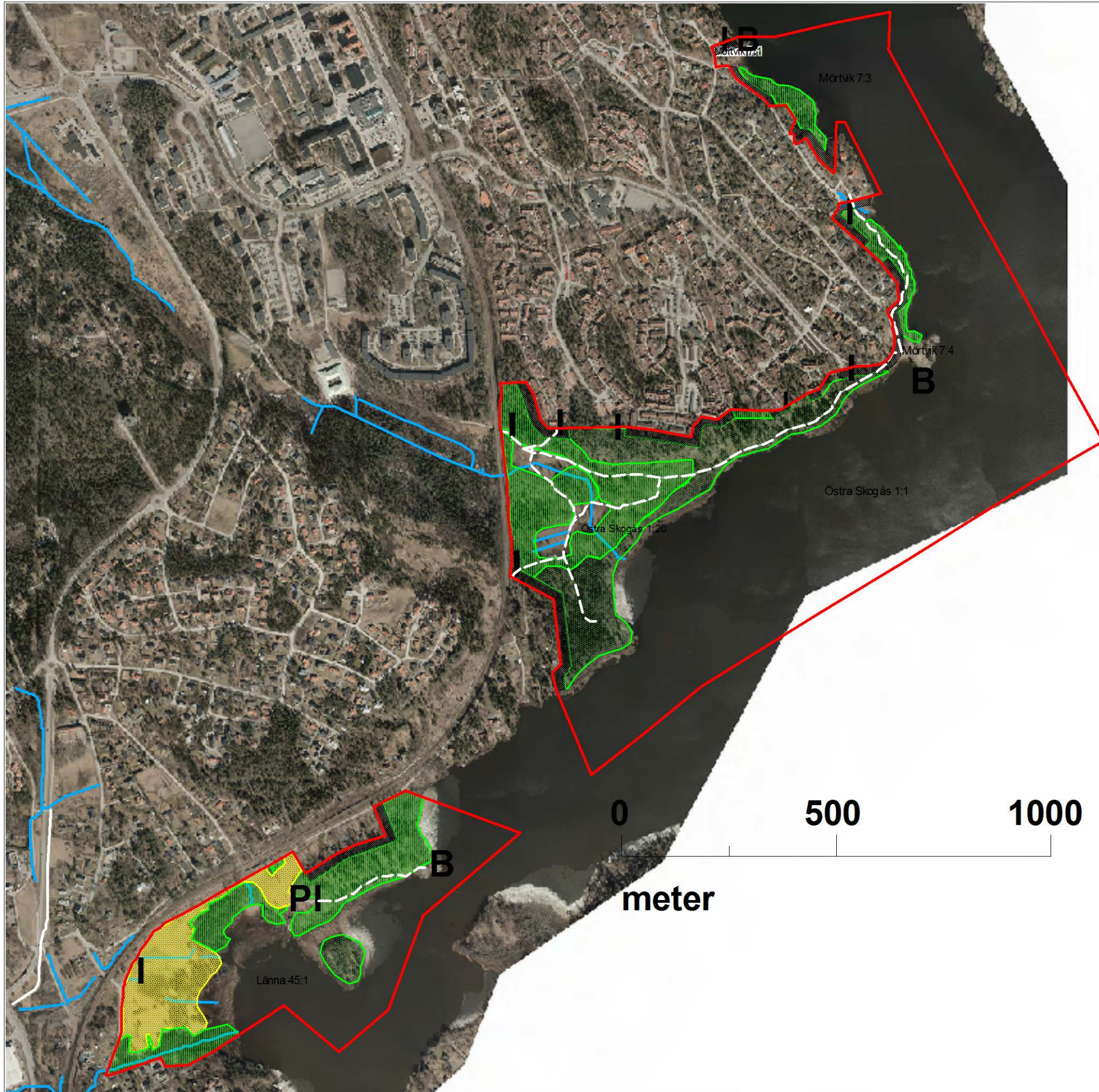
HUDDINGE KOMMUN

**Skötselplanekarta för
Drevvikens naturreservat i
Huddinge**

Del 1 (2) Sjöängen

2014-01-24

- **Naturreservatets gräns**
- **Zon A
(fri utveckling)**
- **Zon B
(Naturvårdsinriktad
lövskogsskötsel)**
- **Zon E
(zon mot bebyggelse)**
- I** **Informationstavla**
- P** **Parkeringsplats**
- B** **Badplats**
- **Gångväg/led/stig**

HUDDINGE KOMMUN

Skötselplanekarta för Drevvikens naturreservat i Huddinge

Del 2 (2) Mörtviksbadet,
Mulleängarna och
Lännaviken.

2014-01-24

- Naturreservatets gräns
- Zon A
(fri utveckling)
- Zon B
(Naturvårdande skötsel)
- Zon C
(Öppen mark - bete eller
slätter)
- Zon E
(zon mot bebyggelse)
- I Informationstavla
- P Parkeringsplats
- B Badplats
- Gångväg/led/stig

